

**PROGRAMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT
DE LENGUATGE MUSICAL
CURS 2019-20**

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. MARC LEGISLATIU	3
3. DEPARTAMENT	4
3.1 OBJECTIUS DEL DEPARTAMENT.....	4
3.2 OBJECTIUS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS	7
3.3 OBJECTIUS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS	8
3.4 PROFESSORS INTEGRANTS I ASSIGNATURES IMPARTIDES	10
4. ACTIVITATS PROGRAMADES	11
5. AVALUACIÓ	11
5.1 CRITERIS GENERALS D'AVAUACIÓ EN ELS E.E.	12
5.2 CRITERIS GENERALS D'AVAUACIÓ EN ELS E. P.	13
CONCLUSIÓ	15

ANNEX 1: Programació de Llenguatge Musical dels Ensenyaments Elementals.

ANNEX 2: Programació de Llenguatge Musical dels Ensenyaments Professionals.

ANNEX 3: Programació d'Harmonia.

ANNEX 4: Programació d'Anàlisi.

ANNEX 5: Programació de Fonaments de composició.

ANNEX 6: Programació d'Història de la Música.

ANNEX 7: Programació de Cant.

ANNEX 8: Programació de Cor.

ANNEX 9: Programació de Francès aplicat al Cant.

ANNEX 10: Programació de Repertori de Cant.

1. INTRODUCCIÓ

La present programació ha estat elaborada amb la finalitat de donar a conèixer quines són les línies docents a seguir durant el procés educatiu dels Ensenyaments Elementals i Professionals de Música pel que fa a les assignatures que formen part del departament de Llenguatge Musical.

2. MARC LEGISLATIU

Per a la realització d'aquesta programació s'han tingut la normativa vigent:

- 1) **Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig d'Educació (LOE)** en el seu capítol VI (BOE nombre 106 de 4/5/2006)
- 2) **Decret 23/2011, d'1 d'abril**, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments elementals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOIB 09/04/2011 nom. 53).
- 3) **Decret 53/2011, del 23 de Maig**, per el qual s'estableix el desenvolupament curricular dels ensenyaments professionals de música (BOIB 02/06/2011 nom. 81)
- 4) **Decret 36/2018, del 9 de Novembre**, per el qual s'estableix el desenvolupament curricular dels ensenyaments professionals de música (BOIB 15/11/2018 nom. 143)

Aquesta programació i les activitats proposades, estan dissenyades per poder realitzar en elles qualsevol canvi necessari per millorar i adequar-se a les circumstàncies (alumnat, recursos, entorn social) que ens trobem, i així poder aconseguir els objectius didàctics i educatius que es pretenen i que en definitiva són els objectius finals establerts per assolir.

3. DEPARTAMENT

3.1 OBJECTIUS DEL DEPARTAMENT

- El departament de llenguatge és l'òrgan encarregat d'organitzar i desenvolupar els ensenyaments de les assignatures que hi formen part.
- Dins el departaments es podran constituir comissions per afinitats de les matèries impartides.
- El professorat que imparteix assignatures d'aquest departament però també a altres, pertany al departament del qual imparteix més càrrega lectiva i està adscrit als altres departaments.
- L'assistència de tots els membres és de caràcter obligatori, per la qual cosa les absències han de ser degudament justificades i comunicades a la direcció.
- S'estendrà una acta de cada reunió, que elaborarà i signarà el cap de departament. A l'acta constaran els assistents, l'ordre del dia i els acords presos a cada reunió.
- El professorat que pertany a un departament i està adscrit a un altre o altres departaments, ha d'assistir a les reunions del departament al qual pertany i seguir les directrius emanades del departament o departaments als quals estigui adscrit.
- El cap de departament convocarà cada un dels integrants del departament a les reunions, per escrit, amb una antelació mínima de 24 hores i amb l'ordre del dia fixat.
- Per afavorir la coordinació del professorat dels diferents departaments, es poden preveure reunions Inter departamentals. Aquestes reunions han de ser convocades pel cap de departament o pel professor/la professora en qui delegui. Les decisions que es prenguin en aquestes reunions han de ser comunicades al cap de departament perquè les comuniqui a la resta de professorat i constin a l'acta corresponent.
- El mes de setembre, abans de començar el període lectiu, els departaments duran a terme sessions per analitzar el resultats de les avaluacions de la convocatòria de setembre, per realitzar la proposta dels horaris per al curs i per elaborar la programació didàctica del departament.

- El mes de juny, en finalitzar el període lectiu, el departament dura a terme les sessions necessàries per efectuar una anàlisi del treball realitzat al llarg del curs, i redactarà la corresponent memòria final, que recollirà el desenvolupament de la programació i els resultats obtinguts. El cap del departament és el responsable de redactar-la i l'ha de lliurar al director abans del 30 de juny. A tal efecte, demanarà als altres membres del departament, amb antelació suficient, les memòries individuals i les aportacions que vulguin realitzar a la memòria del departament. Els resultats de la memòria han de ser tinguts en compte per a l'elaboració i, si escau, per a la revisió del projecte educatiu de centre i de la programació del departament del curs següent.
- Formen part del Departament de Llenguatge Musical: els professors/les professores de llenguatge musical, cant, repertori, llengües estrangeres, harmonia, fonaments de la composició, anàlisi, història de la música, agrupacions corals i instrumentals, música de cambra i d'optatives.

Les funcions del departament són:

- a) Elaborar la programació de les assignatures i especialitats que imparteix el departament.
- b) Unificar criteris relacionats amb la programació, determinar els nivells mínims exigibles per a cada curs, i revisar i mantenir actualitzada la metodologia didàctica.
- c) Formular propostes a l'equip directiu, a la comissió pedagògica i al claustre sobre l'elaboració del projecte educatiu del centre i la programació general anual.
- d) Donar a conèixer als alumnes, a través del professorat de cada matèria, la informació relativa a la programació, amb especial referència a objectius, continguts i criteris d'avaluació.
- e) Aprovar la memòria de final de curs del departament. En aquesta memòria s'han d'avaluar el desenvolupament de la programació i els resultats que se n'han obtingut. També hi han de constar el nombre d'aprovat, de suspesos i de no presentats, i les renúncies de matrícula, a més de les conclusions que el departament obtingui d'aquests resultats.
- f) Resoldre les reclamacions derivades del procés d'avaluació que l'alumnat formuli al departament, i dictar-ne els informes corresponents.
- g) Promoure la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge, i dels resultats acadèmics de l'alumnat.

- h) Traslladar a la prefectura d'estudis les propostes relacionades amb els horaris de les assignatures corresponents a cada departament.
- i) Col·laborar amb altres departaments en l'organització d'activitats conjuntes, en coordinació amb la prefectura d'estudis.
- j) Organitzar i realitzar activitats complementàries en col·laboració amb la prefectura d'estudis.
- k) Proposar activitats de perfeccionament del professorat.
- l) Establir, en relació amb els continguts i criteris d'avaluació dels diferents matèries, les pautes que han de regir les proves d'accés de les assignatures i especialitats del departament.
- m) Proposar l'equip de professorat que ha de realitzar les proves d'accés als ensenyaments professionals, les proves d'accés als ensenyaments elementals, les proves per a l'obtenció del certificat dels ensenyaments elementals i les proves del Programa d "Ensenyaments Professionals.
- n) Organitzar les proves extraordinàries que es convoquin.
- o) Rebre informació sobre els acords de les reunions de la comissió de coordinació pedagògica.
- p) Proposar les matèries optatives relacionades amb el departament.

Les reunions departamentals tindran lloc els dimecres matí a la seu de Maó en horari de 10:00 a 12:00. La periodicitat serà quinzenal, de forma ordinària, encara que hi podran haver altres reunions de caràcter extraordinari.

3.2 OBJECTIUS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Els ensenyaments elementals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les següents capacitats:

- a) Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i mitjà d'expressió cultural dels pobles i de les persones.
- b) Expressar-se amb sensibilitat musical i estètica per interpretar i gaudir de la música de les diferents èpoques i estils, i per enriquir les seves possibilitats de comunicació i de realització personal.
- c) Tocar en públic, amb la necessària seguretat en sí mateixos per comprendre la funció comunicativa de la interpretació musical.
- d) Interpretar música en grup per tal d'habituar-se a escoltar altres veus o instruments i a adaptar-se equilibradament al conjunt.
- e) Ser conscients de la importància del treball individual i adquirir les tècniques d'estudi que permetin l'autonomia en el treball i la valoració del mateix.
- f) Valorar el silenci com element indispensable per al desenvolupament de la concentració, l'audició interna i el pensament musical.

3.3 OBJECTIUS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Els ensenyaments professionals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats generals, els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a) Habituar-se a escoltar música i establir un concepte estètic que els permeti fonamentar i desenvolupar els propis criteris interpretatius.
- b) Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i d'enriquiment personal.
- c) Analitzar i valorar la qualitat de la música.
- d) Conèixer els valors de la música i optar pels aspectes que n'emanen que siguin més idonis per al desenvolupament personal.
- e) Participar en activitats d'animació musical i cultural que permetin viure l'experiència de transmetre el gaudiment de la música.
- f) Conèixer i utilitzar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics de la música.
- g) Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural.
- h) Apreciar la importància de la música com a mitjà d'expressió artística al llarg de la història.
- i) Expressar-se amb sensibilitat musical per interpretar la música dels diferents èpoques i estils i gaudir-ne.
- j) Eliminar els prejudicis, els estereotips i els rols segons el sexe construïts segons els patrons socioculturals amb la finalitat de garantir a l'alumnat el seu desenvolupament personal integral.

Objectius Específics dels Ensenyaments Professionals

Els ensenyaments professionals de música han de contribuir al fet que l'alumnat adquireixi les capacitats següents:

a) Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i els objectius plantejats en les assignatures que componen el currículum de l'especialitat escollida.

b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seves característiques, funcions i transformacions en els distints contextos històrics.

c) Desenvolupar l'oïda interna com a base de l'afinació, de la qualitat sonora, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.

d) Formar-se una imatge ajustada de les possibilitats i les característiques musicals de cada un, tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per saber-s'hi integrar com un membre més del grup.

e) Enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup, compartint vivències musicals de grup en l'aula i fora d'ella.

f) Valorar el cos i la ment per utilitzar amb seguretat la tècnica i poder concentrar-se en l'audició i la interpretació.

g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum, en les vivències i en les experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.

h) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

i) Adquirir i demostrar els reflexos necessaris per resoldre eventualitats que sorgeixin en la interpretació.

j. Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.

k. Conèixer el repertori solista i de conjunt del propi instrument dins l'ampli panorama de les diferents èpoques i estils.

l. Utilitzar amb facilitat la lectura a primera vista.

m. Cultivar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.

n. Interpretar de memòria el repertori solista estudiat.

o. Interpretar, individualment o dins l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals i aprofundir en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d'aquests.

p. Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria i capacitat comunicativa.

q. Consolidar hàbits d'estudi regular i pràctica diària adequada a les dificultats dels continguts de les assignatures dels diferents cursos.

3.4 PROFESSORS INTEGRANTS I ASSIGNATURES IMPARTIDES

PROFESSOR/A	MATÈRIES
Maria Victoria Vicente (Cap de departament)	<ul style="list-style-type: none">• Cant• Cant coral (E. E.)• Cor (E. E.)• Llengües estrangeres (francès)
Edgar Soro	<ul style="list-style-type: none">• Llenguatge Musical (E. E.)
Isabel Juaneda	<ul style="list-style-type: none">• Llenguatge Musical (E. E.)• Llenguatge Musical (E. P.)• Llenguatge Musical (P.E.I.)
Biel Barceló	<ul style="list-style-type: none">• Anàlisi• Harmonia• Fonaments de la composició
Marta Torrens	<ul style="list-style-type: none">• Anàlisi

	<ul style="list-style-type: none"> • Harmonia
Laura Allés	<ul style="list-style-type: none"> • Història de la música
Gonzalo ...	<ul style="list-style-type: none"> • Repertori per cantants
Oliver Vinent	<ul style="list-style-type: none"> • Orquestra
Rosa Vallejo	<ul style="list-style-type: none"> • Llengües estrangeres (alleman) • Llengües estrangeres (italià) • Cor (E. P.)

4.ACTIVITATS

5.AVALUACIÓ

- L'avaluació dels ensenyaments elementals de música s'hauran de dur a terme tenint en compte els objectius i els criteris d'avaluació establerts en el currículum.
- L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat és contínua, encara que diferenciada segons les diverses assignatures del currículum.
- L'avaluació ha de ser realitzada pel conjunt de professors de l'alumne coordinats pel professor tutor. El professorat ha d'actuar de manera coordinada al llarg del procés d'avaluació i ha d'adoptar les decisions resultants de l'esmentat procés.
- El professorat ha d'avaluar tant l'aprenentatge de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent.
- Les sessions d'avaluació s'han de dur a terme, almenys, una vegada cada trimestre.
- L'avaluació i qualificació final de l'alumnat s'ha de dur a terme al mes de juny.
- Els resultats de les diferents avaluacions de totes les assignatures que formen part del currículum s'expressen mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, i es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les inferiors a 5.

5.1 CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1. Llegir textos a primera vista amb fluïdesa i comprensió. Aquest criteri pretén constatar la capacitat de l'alumnat per desenvolupar-se amb cert grau d'autonomia en la lectura d'un text.

2. Memoritzar i interpretar textos musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequats al seu contingut. Aquest criteri pretén comprovar, mitjançant la memòria, l'aplicació correcta dels coneixements teòric-pràctics del llenguatge musical.

3. Interpretar obres d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Aquest criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per utilitzar el tempo, l'articulació i la dinàmica com a elements bàsics de la interpretació.

4. Descriure, posteriorment a una audició, els trets característics de les obres escoltades. Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat per percebre i relacionar amb els coneixements adquirits, els aspectes essencials d'obres que l'alumnat pot entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, encara que ell mateix no les interpreti per ser noves per a l'alumne o per tractar-se, fins i tot, de partitures encara inabordables per la seva dificultat tècnica.

5. Mostrar en els estudis i les obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri pretén verificar que l'alumnat és capaç d'aplicar al seu estudi les indicacions del professorat i, amb aquestes, desenvolupar una autonomia progressiva de feina que li permeti valorar correctament el seu rendiment.

6. Interpretar, en públic com a solista i de memòria, obres representatives del seu nivell a l'instrument, amb seguretat i control de la situació. Aquest criteri tracta de comprovar la capacitat de memòria i autocontrol i el domini de l'obra estudiada. Així mateix, pretén estimular l'interès per l'estudi i fomentar les capacitats d'equilibri personal que li permetin presentar-se amb naturalitat davant del públic.

7. Actuar com a membre d'un grup i manifestar la capacitat de tocar o cantar al mateix temps que escolta i s'adapta a la resta dels instruments o veus. Aquest criteri pretén

posar atenció a la capacitat de l'alumnat per adaptar l'afinació, la precisió rítmica, dinàmica, etc., a la dels seus companys en una feina comuna.

5.2 CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adients a les exigències de la execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que comportin una pèrdua de controlen l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat de relacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a assolir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seves possibilitats.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seva competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que es presentin en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireix l'alumnat en la lectura a primera vista, així com la seva capacitat per a abordar la improvisació en el seu instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diverses èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat té del repertori del seu instrument i de les obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i d'imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat té de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins els margenes de flexibilitat que permeti el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat a assolit pel que fa als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seva personalitat artística.

CONCLUSIÓ

Per finalitzar aquesta Programació, tant sols cap esmentar la importància que té el fet de la constant revisió d'estratègies educatives per part del professorat i la seva adaptació al

grup de classe, ja que una bona programació a priori, pot desembocar en el més estrepitos dels fracassos si no es coneixen les característiques de l'alumnat al que va dirigida i no s'adapta o canvia la metodologia a aplicar. Cal tenir en compte que els interessos, necessitats i inquietuds dels alumnes van canviant contínuament, com canvia la societat en la qual ens trobem immersos. Per tot això, hem de concebre el concepte de Programació com una eina que canvia constantment, i no com un conjunt de continguts inamovibles.